

REGISTERBLAD

Namn och datum: Åke Pehrson (1999-10-21), Karin Sund 2007-03-29

Område av riksintresse för naturvård i Örebro (T) län.

Områdesnummer: NRO18053

Områdesnamn: Lekhyttan

Kommun: Lekeberg (14)

Kartblad: 10E NO, 10E SO

Area: ca 810 ha varav 790 ha land och 20 ha vatten

Naturgeografisk region: Skogslandskapet norr om norrlandsgränsen (27)

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsform: Vågig bergkullterräng med relativ höjd över 100 m

Riksvärde:

Odlingslandskap	Naturbetesmark	Flora
Geovetenskap		
Barrlandskog		
Vattendrag	Fauna	

Värdeomdöme: Stort sammanhängande skogsområde med bergsbranter med mycket död ved och därav gynnad flora. Klapperfält och kalkpåverkad skogssluttning med ovanligt rik flora. Välbevarat gammalt odlingslandskap med naturbetesmarker och bygata med stora alléträd. Å med reproducerande flodpärlmusslor.

Huvudkriterier: A, C, D, E

Stödskriterier: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker. Områdets värden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd jordbruks-/betesdrift skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledningar, vägdragningar. Vidare hot mot objektet är skogsavverkning, torvtäkt, markavvattning, dikning.

Säkerställande: Inom området återfinns tre Natura 2000-områden varav ett även utgör naturreservatet Dunderklintarna (bildat 2006). Två intilliggande markområden söder om Lunnasjön om sammanlagt nära 7 ha omfattas av biotopskydd enligt Skogsvårdsstyrelsens beslut.

Områdets huvuddrag: Området utgörs i sin mellersta och norra del av stora sammanhängande skogsområden med åtskilliga bergbranter, klippväggar, kärr, sumpskogar, sumpskogsravin med bäck, myrar och myrdrag, naturliga skogsbäckar, tjärnar och någon enstaka ödetomt med gamla vårdträd (lönnar med rik kryptogamflora, skinnlav, fjällig filtlav). På åtminstone en plats har upp till 150-åriga granar

påträffats.

Uppe på en bergssluttning finns även en urskogsliknande gammelskog. Branterna har skapat rikligt med död ved i form av såväl, klenved, rotvältor, torrakor som lågor. Lövinslaget är inte speciellt uttalat men förekommer dock fläckvis t.ex. i form av enstaka större aspar och i en del branter finns åtskilligt med begynnande lövuppslag. Den gamla veden ger livsbetingelser för en rik vedlevande svamp- och kryptogamflora och i raviner och på klippväggar hittar man de fuktkrävande arterna. Tjäder, mindre hackspett och tretåig hackspett förekommer. Ett 30-tal signalarter är noterade.

I nordvästra hörnet finns ett större sammanhängande och omväxlande myrområde med bl.a. norsk näverlav, vinterlav, klotstarr, småsileshår, strandlumner och dvärgtranbär.

En knapp km norr om E 18 ligger den ur kvartgeologisk synpunkt intressanta Lunnasjön. Sjöns södra strand utgörs av en strandterrass som markerar högsta kustlinjen. Sjöns avlopp går delvis genom avlagringarna under markytan. Området söder om sjön utgörs av en hage som är känd för sin mängd av ovanliga växter. Större delen av området är utbildat som ett klapperfält med hasselgrupper, bestånd av ask, lind, lönn och alm. Rik lavflora med ex. som jättelav, skorpigelélav och blylav. Andra rödlistade arter är brandticka och fläckticka. Ett 15-tal andra rödlistade arter har påträffats inom området som också omfattar en sydost-vänd kalkpåverkad skogssluttning.

Södra delen av området söder om E 18 utgörs av det gamla odlingslandskapet kring Lekhytteån omedelbart söder om byn samt av gårds- och alléträd i Lekhyttan. Blandlövvhagar, annan träd- och buskbärande hagmark, öppen hagmark samt en mindre del igenväxande hagmark. Askar med spår av tidigare lövtäkt. Rik hävdgynnad flora med bl.a. kattfot, slättergubbe, stagg, pillerstarr, låsbräken samt de rödlistade arterna granspira och fältgentiana.

Bland alléträden finns några kraftiga askar med omkrets i brösthöjd av 4,5 m och aspar med 2,5 m omkrets. Lönnar och lindar finns också. Bland kryptogamerna har den rödlistade bruna nållaven påträffats. Lekhytteån har en reproducerande stam av flodpärlmusslor.

Anmärkningar: Delområden ingår i ÄoHI (80:27, klass I; 80:28, klass 4), bevarandeplan för odlingslandskapet (80:7, II; 80:28, Ö), Ängs- och betesmarksinventeringen 2002-2004 och i naturvårdsöversikt (80:22, II, 1a). Natura 2000-områdena har id SE0240140, SE0240121 och SE0240132. VMI-id 10E4I03, 10E4I02, 10E5J05.

Referenser:

Furuholm, L., M. Nettelbladt och B. Karlsson, 1973: Översiktlig naturinventering av Örebro kommun. Länsstyrelsen i Örebro län.

Länsstyrelsen i Örebro län, 1984: Naturvårdsöversikt Örebro län.

Länsstyrelsen i Örebro län, 1993: Odlingslandskapet i Örebro län. Åtgärds- och bevarandeprogram. Publ.nr. 1993:2

Länsstyrelsen i Örebro län, 1995: Ängs -och hagmarker i Örebro län, norra delen. Publ.nr. 1995:15.

Naturvårdsverket, 1997: Sveriges finaste odlingslandskap. Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Etapp 1. Rapport 4815.

Löfgren, L. och M. Andersson, 1998: Kilsbergen. Naturinventering för landskapsplanering. Örebro kommun, Stadsbyggnadskontoret & Hopajola.

Jordbruksverket. Ängs- och betesmarksinventeringen 2002-2004, www.sjv.se/tuva.
